
MELKWEG

De Melkweg staat voor popcultuur in de breedste zin van het woord. Met ruimte voor onder meer nieuwe vormen van popmuziek, urban culture, film, fotografie en clubcultuur was de Melkweg in 2019 goed voor 1.250 programma's met 540.000 bezoekers. In de Melkweg staan internationaal gevestigde namen naast nieuw talent en krijgen opkomende stromingen de kans een breed publiek te bereiken. Ook tijdens clubnachten komen vele muziekstijlen en publieksgroepen aan bod en wordt een brug geslagen tussen underground en het grote publiek. Het podium richt zich daarnaast op specifieke niches en subculturen van waaruit nieuwe kunstvormen zich aandienen. De verscheidenheid in zaalgrootte van het poppodium, leent zich hiervoor goed.

Vanwege de brede doelgroep zijn er tal van toonaangevende festivals en competitiefinales waar de Melkweg onderdak aan biedt. Zo is het podium jaarlijks de plek waar de opening van het Amsterdam Dance Event plaatsvindt en worden de Grote Prijs van Nederland en het eindfeest van de Popronde in het gebouw georganiseerd.

Diversiteit in de programmering is een identiteitsbepalende factor

voor de Melkweg en vormt, samen met het beleid ten aanzien van talentontwikkeling, een van de twee doelstellingen voor de komende periode. Voor die talentontwikkeling heeft de Melkweg Milk Made opgezet: een 'lab afdeling' waar dertig jongeren bij betrokken zijn. Zij houden zich zowel vóór als achter de schermen bezig met media, marketing, preproductie en programmering en doen zo werkervaring op in de creatieve en culturele sector.

De Melkweg is als enige van de Nederlandse poppodia aangesloten bij het Europese muziekplatform Liveurope. Met financiële steun en kennis uit dit netwerk wordt met jaarlijks 45 concerten aandacht besteed aan nieuwe muziek uit diverse Europese landen. Hieruit zijn onder meer het Scandinavisch festival Nordic Delight en het minifestival EUnderground ontstaan. Ook worden Nederlandse artiesten op hun beurt gepromoot bij de aangesloten Europese podia.

ADVIES

Artistiek belang

De corebusiness van de Melkweg bestaat uit popconcerten en clubnachten. Desalniettemin is er in het ondernemingsplan haast net zo veel aandacht voor de andere activiteiten, de talentontwikkeling, de expo, film, theater, spoken word en dans. De Melkweg is ambitieus en vernieuwend, onder meer met het voornemen ruimte te bieden aan VR, gaming en videokunst. Met dit veelzijdige aanbod blijft de Melkweg zich nadrukkelijk en overtuigend profileren als een breed, activistisch podium met uitgesproken aandacht voor verschillende subculturen. De Melkweg is daarnaast ook een huis voor de urban scene, en er is waardering bij de Amsterdamse Kunstraad voor de wijze waarop het podium deze muziek op relevante wijze een plek geeft, en heeft gegeven. Melkweg Hiphop op Instagram bijvoorbeeld, vormt een community waar het sociaal-maatschappelijk aspect van deze subcultuur (regelmatig) aan bod komt. Meer dan ooit is de Melkweg een plek voor talentontwikkeling. Upstairs, de zaal

met een capaciteit van maximaal 250 personen, is zeer geschikt voor de beginnende bands (uit heel Europa) die de Melkweg programmeert. De combinatie van gevestigde namen en nieuw talent is heel goed voor de ontwikkeling van opkomende artiesten. Dit maakt de Melkweg een uitstekend lanceerpodium. Diversiteit is een vanzelfsprekendheid.

Het artistiek beleid ten aanzien van fotografie en (muziek)film, volgt deze lijn ook. De kracht van deze programmering is dat deze contextueel goed past bij de Melkweg; de programmering is gericht op waar jonge kunstenaars met een diverse achtergrond het over willen hebben. Door de brede programmering van de Melkweg is het aanbod mooi ingebed en komt het in het blikveld van een breed publiek. De koppeling die de Melkweg maakt met kunstacademies en de manier waarop de Melkweg experimenteert met andere vormen van presenteren en verbindingen maakt tussen disciplines en de actualiteit, is hierbij interessant. Zoals het multidisciplinaire evenement Arty Party, waar elk jaar een selectie van de beste werken van studenten van de kunstacademies wordt tentoongesteld, gecureerd door collega-instellingen.

Met de talentontwikkelingsafdeling Milk Made heeft het podium een goed instrument in handen om bij te blijven in kennis over snel wisselende modes in de popcultuur. De experimentele en nicheprogrammering is aantrekkelijk voor subculturen, zij voelen zich thuis in de Melkweg. Daarmee is het podium de plek waar de underground bovengronds komt en waar subcultuur en mainstream met elkaar in contact kunnen komen.

Belang voor de stad

De verbinding tussen popmuziek, film en beeldende kunst, de gevoeligheden voor maatschappelijke thema's die spelen en het brede scala aan activiteiten om jongeren te betrekken, maken van de Melkweg een cruciale instelling in de stad. De kunstraad constateert dat de Melkweg door zijn authenticiteit en actuele programmering steeds weer nieuwe doelgroepen weet te verwelkomen. Hoewel de Melkweg over vijf verschillende zalen beschikt, programmeert de instelling ook elders in de stad, bijvoorbeeld in de Waalse Kerk en in Q-Factory. De Melkweg heeft interessante contacten gelegd in Zuidoost en Nieuw-West om talentvolle dj's

en musici uit die stadsdelen te scouten en een mogelijke vervolgcarière te geven op andere podia.

De Melkweg heeft een internationaal geroemde status en is onmisbaar voor de nachtcultuur. Het podium ziet de nachtprogrammering als een middel om diverse publieksgroepen te bereiken. De Melkweg speelt een essentiële rol in het stimuleren van muzikaal talent binnen de pop-, urban-, hiphop- en indie-muziek in Amsterdam, en daarmee ook in Nederland. Met de maandelijkse RADAR-avond laat de Melkweg zien te willen investeren in 'verborgen' Nederlands talent. Artiesten die hier ontdekt zijn, zien we terug op Eurosonic Noorderslag. De Melkweg biedt een podium aan eindexamenleerlingen van de ROC-opleiding PACT+ en de popopleiding van het Conservatorium van Amsterdam. Ook beeldmakers van ROC's worden benaderd voor exposities met werk van Amsterdamse jongeren. Met het initiatief Milk Made investeert de instelling in jonge creatieven die als maker, programmeur of contentontwikkelaar aanbod verzorgen voor jongeren binnen de urban- en popscene. De kunstraad is erg positief over dit initiatief waarmee jongeren de mogelijkheid wordt geboden relevante ervaring op te doen. Nu Paradiso heeft besloten geen dependance te openen in Nieuw-West, is de Melkweg benaderd met die vraag. De kunstraad waardeert de houding van de Melkweg hierin samen op te trekken met de Meervaart.

De Melkweg is als enige Nederlandse instelling aangesloten bij het Europese muzieknetwerk Liveurope. Deze organisatie, mede ondersteund door de Europese Unie, wil vernieuwers uit de livemuziek naar een zo groot mogelijk publiek binnen Europa brengen. De Melkweg werkt als stuurcommissielid nauw samen met de Europese instellingen en zet zich hiermee in voor een sterke culturele economie en een divers live muziekrepertoire.

In de stad werkt de Melkweg samen met een indrukwekkend aantal partijen, waaronder Holland Festival, GRAP, Unseen, Tropenmuseum, IDFA, Foam en Julidans.

Uitvoerbaarheid

De eigen inkomsten zijn met 92% hoog. Het aanstellen van een coördinator fondsenwerving heeft nog niet geleid tot een verhoging van de inkomsten voor de risicovolle programmering. De kunstraad hoopt dat de aanstelling van een nieuwe fondsenwerver zal leiden tot stijging van de middelen. Wat betreft fair practice is het standpunt dat de Melkweg inneemt transparant. De Melkweg past de code toe op het (vaste) personeel door middel van de Cao Nederlandse Poppodia en -Festivals 2019-2020. De instelling voldoet op dit moment nog niet altijd aan de code waar het gaat om vergoedingen aan beginnende zelfstandige makers en artiesten, maar de kunstraad kijkt uit naar de uitkomsten van het onderzoek van de branchevereniging Vereniging Nederlandse Poppodia en -Festivals wat betreft het opzetten van richtlijnen en de toepassing hiervan.

Het getuigt van goed ondernemerschap dat de instelling ook events durft los te laten wanneer blijkt dat ze niet rendabel zijn, zoals bij het Encore Festival op NDSM, dat was voortgekomen uit een zeer succesvolle wekelijkse clubavond.

Er wordt in de begroting voor de komende vier jaren uitgegaan van een uiteindelijke daling in publiekscijfers van bijna 100.000 bezoekers ten opzichte van 2019. Daar worden verschillende argumenten voor aangevoerd, van bewuste keuzes zoals meer evenementen rond sociaal-maatschappelijke thema's tot externe factoren als Brexit of het verbod op een rokersruimte. De kunstraad begrijpt de impact van externe factoren en heeft desondanks vertrouwen in het ondernemerschap van de instelling.

Diversiteit en inclusie

De Melkweg geeft in het ondernemingsplan een reflectie op wat de Code Diversiteit & Inclusie in de dagelijkse gang van zaken betekent. Hieruit blijkt dat inclusie voor de instelling een basiswaarde is. De Melkweg is van nature een diverse organisatie met personeel dat zich thuis voelt bij de verschillende muziekgenres en bijbehorende subculturen. Werving gebeurt op basis van grootstedelijke profielen. De Melkweg zet in op een toekomstgericht personeelsbeleid met focus op groei en ontwikkeling van

de medewerkers. De instelling investeert in scholing om de potentie van het personeel optimaal te benutten.

De programmering trekt publieksgroepen die veel minder in andere culturele instellingen in het centrum te zien zijn. Voor veel jonge Amsterdammers is de Melkweg de plek waar ze voor het eerst in aanraking komen met popcultuur en livemuziek.

De kunstraad is positief over de samenwerking met diverse spelers in de stad, zoals de voorgenomen intensivering van de samenwerking met radiozender en jongerenplatform FunX. Het is goed dat de Melkweg zijn bezoekers en artiesten een gevoel van eigenaarschap geeft over hun optreden of expositie. Een mooi voorbeeld daarvan is de viering van de terugkeer van rapper Typhoon door hem een week lang 'de sleutel' van de Melkweg te geven. De huidige indeling in het pand weerhoudt bezoekers ervan ook andere subculturen te ontdekken. Daarom is de kunstraad verheugd over de plannen om de toegankelijkheid van café MILK te vergroten. Er liggen kansen voor de identiteit van het café, dat als ontmoetingsplek voor verschillende doelgroepen kan dienen. Op het gebied van toegankelijkheid voor personen met een fysieke beperking is er nog ruimte voor verbetering. Zo heeft de Max-zaal slechts één specifieke rolstoelplek.

Melkweg wordt op naam in de Amsterdam Bis 2021-2024 opgenomen.

Huidig	€ 977.858
Huidig 2020*	€ 986.659
Gevraagd	€ 1.090.000
Advies	€ 986.659

*inclusief (eenmalige) 0,9% compensatie nominaal in het jaar 2020
